

Pandalus, Hanstholm – en bog om fiskelastvogne.

Af Flemming Søeborg

Der er formodentlig ikke mange uden for fagfolkenes kreds, der ved, hvad ”pandalus” betyder. Det er latin for dybhavsreje, og så dæmrer lyset nok for mange – Pandalus, Hanstholm, er eller var et af de firmaer, der havde en omfattende im- og eksport af rejer og senere også fisk (fileter, blokke af frossen fisk) til og fra mange lande i Europa. Firmaet blev etableret i 1969 af Henning Andersen og havde på et tidspunkt 145 ansatte, men er siden afviklet.

Per Kromann Jepsen (PKJ) der som yngre boede i Hanstholm og dagligt så de farvestrålende Volvo- og Scania-lastvogne fra firmaet, var så fascineret af dem og historien bag firmaet, at han har samlet de oplysninger, han kunne finde, for at lave denne bog. Det er en beskrivelse af firmaet og dets historie, men hovedvægten er lagt på lastvognene, deres kørsel og skæbne; dertil kommer en gennemgang af bilerne i

modelform, udført for den tidligere ejer af firmaet, Henning Andersen.

PKJ nævner i forordet, at der ikke har været meget tilgængeligt materiale ved udarbejdelsen, men alligevel føler jeg, at jeg efter læsningen har fået et godt indblik i firmaets historie og ikke mindst de særlige forhold vedrørende eksportchaufførernes arbejde. Bogen gennemgår procedurerne med papirarbejde, toldbehandling, plombering af lastvogne og omlæsning, hvilket spillede en meget stor rolle i tiden inden det indre marked trådte i kraft. Ligeledes får man som læser en forklaring på forskellen mellem lastbilsfirmaer og vognmandsfirmaer – noget, jeg aldrig tidligere har været klar over. I tilgift er der også en kuriøs oplysning om BP-tankstationen i Hanstholm, der spillede en rolle i ”Olsen Banden i Jylland”.

Teksten er kortfattet, men informativ, billedmaterialet er omfattende, og især er billederne af modellerne glimrende –

selvom målestoksforholdet ikke er angivet. Jeg gætter på, at det er 1:43,5, da nogle af de viste modeller ikke kan fås i H0. For samlere af lastvognsmodeller er bogen ikke til at komme udenom. Modellerne er udført af Knud Laursen, Vorupør.

Jensen, Per Kormann: Pandalus Hanstholm en fabrik og dens lastbiler. J-bog 2015. 96 sider, stift bind, gennemillustreret. Vejl. pris. kr. 245,- (+ porto).

